

KOROŠEČ

Uredništvo in upravnništvo v Velikovec.

List izhaja vsak torek in petek.

Narocnina znaša: celoletno 12 K, polletno 6 K, četrtno 3 K.

Velikovec, 24. septembra 1920.

Cene inseratom: enostopna petivrstka ali nje prostor 1 krono. Uradni razglasi po 2 K. Pri naročilu nad 10 objav popust.

Hinaus mit dem Michel iz naše zibelke!

Na Koroškem je bilo središče slovenske moči, Koroška se lahko imenuje zibelka Slovencev.

Slovenska Koroška: Prosim vas, ljubi striče, spodite vendar tega nerodneža iz moje zibelke!

Plebiscit: Kršen duš, ali se mi spraviš iz zibelke, ti motovilo motovilasto.

Kam drži na desno cesta? Kam drži na levo pot?

Stare babe in otroci verujejo v strahove. Smejimo se jim ter jim pustimo govoriti o njih, kolikor jim drago. Sami pa pravimo, ne, ne verjamemo v strahove.

Pa je vseeno mnogo in celo uglednih in sicer razumnih ljudi, ki verujejo v vraže in strahove. Ne v babje, temveč v politične strahove.

Celo leto so se trudili hajmatdienstlerji ter naslikali slabo poučenim ljudem grozotanski jugoslovanski strah na plebiscitno steno. Pa bavbav je

tako strašen, da bi planili že davno vsi omikani narodi na Jugoslavijo, ako bi bila le ena petina resnična, kar bi nam radi natvezli. Z eno besedo: v Jugoslaviji bodeš stokrat revež, tako nam zveni na ušesa od jutra do večera.

Ampak predno pobere človek pred strahom šila in kopita, je priporočljivo, si takšen strah dobro ogledati od zunaj in znotraj. Ponavadi se potem izkaže, da je od znotraj votel, od zunaj ga pa nič ni.

Recimo, da je po plebiscitu in ti ubogi revček si pripadel k Jugoslaviji. Vreči puško v koruzo ne velja. Ako se čutiš nesrečnega, treba gledati,

kako se potegneš iz luže. Premišljuješ in naenkrat vidiš, da si zadel terno. Ker nečeš ostati v Jugoslaviji, prodaj svoje posestvo. Seveda za jugoslovansko drago valuto. V nemški Avstriji in posebno v nemškem delu Koroške je, kakor je soditi po časopisnih naznanilih, vse polno kmetij na prodaj. Toraj zmenjaš jugoslovanske dinarje za velik kup avstrijskih kron, s katerimi kupiš še enkrat tako veliko posestvo in ti še vedno dosti preostane, da spraviš novo gospodarstvo v red, ki je po tvojem srcu. Iz bornega kajzarja si postal čez noč imovit kmet, samo ker je cona A pripadla Jugoslaviji.

Kako pa, če pripade plebiscitno ozemlje nemški Avstriji in se tam vsled znanih razmer ne počutiš dobro? Spregledaš, da ne moreš gospodariti in bi se preselil rad kam drugam, magari v Jugoslavijo.

V tem primeru ti je pa pot zaprta. Lahko sicer prodaš svoje posestvo, toda z izkupičkom ne dobiš več ko kvečjemu tretjino toliko grunta kolikor si ga prodal in če si imel v nemški Avstriji samo kajžo, si v Jugoslaviji z avstrijsko bogatijo berač, popolen berač.

Strahu torej nič ni, kvečjemu se je izkazal za dobrega prijatelja. Da pripade slovenska Koroška Jugoslaviji, to je jasno in sigurno. Za vse one, ki jim ne bi ugajalo v novi državi, srečna prilžnost, da postanejo iz kajzarjev imoviti kmetje, iz posestnikov veleposestniki. To so čudeži jugoslovanskega dinarja.

Kaj sledi iz tega? Da moraš glasovati belo, t. j. za Jugoslavijo. Ako ti v tej bogati in lepi državi ne bo ugajalo, boš lahko še vedno dobro prodal svoje posestvo ter si potem z izkupičkom v Avstriji kupil še večje posestvo.

Herbstmanöver.

Čudna so pota pravice. Včasih so bili Nemci militaristi, vojaščino so častili do neba, der schäbige Zivilist jim je bil v zasmeh. Danes ne smejo več imeti vojaštva. Antanta jim je prepovedala, sedaj pa kuhajo jezo, ker vidijo, da so igrača v rokah drugih. Svoje rdeče garde se bolj bojijo, ko zunanjega sovražnika — sicer pa rdeča garda tudi rada štrajka.

Tako je Nemška Avstrija izpostavljena vsakemu najmanjšemu vetru od zunaj. Ako pridejo boljševiki malo bližje, potem adijo mir, red, varnost in posestva! „Kdor zna, pa zna“. Tako znajo tudi Nemci narediti iz beračije čednost. „Mi nimamo vojaške dolžnosti, mi bomo uživali mir, vam pa grozi vojska!“ Tako pravijo nam nasproti. Ali vsaka hvala, če je predebela, se pod mizo valja. Nasproti nam se hvalijo z mirom, na ogrski meji pa imajo — „ungarische Herbstmanöver“.

Kaj to pomeni? Kratko rečeno pomeni to vojsko Nemške Avstrije z Madžari. Ogrji zbirajo svoje vojaške moči na avstrijski meji, kažejo svojo moč ravno v „Westungarn“, v tisti deželi, ki je prisojena Avstrijcem, ki je pa Madžari ne dajo zlepa iz rok. Ravno te dni so imeli Nemci na Dunaju veliko zborovanje za pridobitev „Westungarn“, Madžari pa so jim odgovorili z „Herbstmanöver“. Z orožjem v roki kličejo Nemcem: Lepo tiho, če ne, bodo puške pokale. Pustite „Westungarn“ na miru, če ne, bomo marsirali na Dunaj in Gradec.

Tako je torej z vojaščino. Kdor je nima, ta nikdar ne pride do svoje pravice, ta nikoli ne bo v miru živel. Madžari naj si zmislijo, da je Gradec njihov, pa bodo šli in si ga vzeli. Vojaščina je v velikem to, kar je žandarmerija v malem. Kjer ni žandarjev, tam gospodarijo roparji, kjer ni mačke, tam so miši vesele.

Ves svet je bridko izkusil vojsko, najbolj bridko pa mi. Pa mi smo vsaj dosegli to, kar smo hoteli, zakaj bi se še vojskovali? Pri vsem tem pa so žendarji potrebni, ves svet je poln boljševikov. Kdor hoče mir, ta mora biti pripravljen, da brani svojo posest. Na cagovca in bojazljivca se vsak upa. Jugoslavija ve, da bo uživala mir, sosedi se bodo bali stegati svoje prste v žerjavico, To pa le zato, ker ima Jugoslavija priznano na svetu najboljšo, najbolj disciplinirano vojaštvo.

Nemška Avstrija pa je mrtvo ognjišče, po katerem sme vsak brskati. To kažejo Lahi, ki se tam sprehajajo, kakor da bi bili doma na svojem, to kažejo pa tudi Madžari — s „Herbstmanöver“.

Komu se lušta ajnrukat za Prajze?

Nemška Avstrija se bo prej ali slej združila z Nemčijo, kjer imajo Prajsi glavno besedo. Na to že sedaj delajo z vsemi silami. Naše nemškutarje od nekdanj vleče v Berlin, pa jim tudi nič drugega ne preostane, ker Avstrija sama zase ne more živeti. To nam trobijo vsak dan nemški listi, tako da že vrabci to čivkajo na strehah.

Nemci pa že sedaj mislijo na nove vojske. Že parkrat so se spopadli s francoskimi vojaki, vsakokrat pa so morali za odpuščanje prositi. Preslabi so še. Antanta jih je grozno prišla v kleščke. Zato pa iščejo zavaznikov. Noben drug jih ne mara, samo nemška Avstrija se jim ponuja.

Tudi naši Nemci delajo na novo vojsko. Na zunaj se ližejo Francozom in prepovedujejo svojim ljudem, naj za božjo voljo ne pojejo proti-francoskih pesmi, kadar pa so sami med seboj in ga že imajo nekoliko pod kapo, takoj zapojejo „Die Wacht am Rhein“ in pa „Deutschland über alles“. Prva pesem je obrnjena naravnost proti Francozom, ki stražijo sedaj namesto Nemcev ob reki Renu, druga pesem pa kaže vso nemško nadutost in napihnjenost. Ravno zato, ker so Nemci vedno hoteli, da naj bo njihov Deutschland čez vse narode na svetu, se je celi svet združil zoper ta Deutschland in ga treščil ob tla, da se še dolgo ne bo pobral. Zato pa kuhajo jezo in mislijo noč in dan na revanš. Prva velika vojska bo med Prajsi in Francozi.

Kdor glasuje za Avstrijo, tisti glasuje za Prajse.

Komu se lušta ajnrukat za Prajse?

Gozdarji (foršnarji) hočejo štrajkati v Avstriji.

Kdo je že kdaj slišal o gozdarskem štrajku? Saj uživa ravno ta stan v Avstriji tako velike prednosti, da jih je vsakdo zavidal. A glej, sedaj so tudi ti zažugali, da bodo onemogočili vsako sekanje in odpravljanje drv v mesta, posebno na Dunaj, tako da grozi avstrijskim mestom zopet škripanje z zobmi kakor lani. Bodo pač zopet netili (kurili) s klavirji in posteljami ter jamrali, da so vsega Jugoslovani krivi.

Poštna pristojbina med cono A in cono B.

Po sklepu Medzavezniške komisije veljajo odslej za pošto med cono A in cono B taiste pristojbine kakor iz cone A v ostalo Jugoslavijo na pr. iz Borovelj v Ljubljano. Kdor piše torej iz cone A v cono B naj se ozira na jugoslovanske pristojbine, kdor piše iz cone B v cono A mora se držati nemško-avstrijskih pristojbin, to je za pismo 80 avstr. vinarjev, za dopisnico 50 avstr. vinarjev itd.

Politična pisemska cenzura med obema conama je odpravljena.

Za pravilni in točnejši poštni promet skrbi dvakratna dnevna avtomobilska zveza med Celovcem in Vetrinjem.

Gospodarstvo.

Uspeh nakupovanja plemenske govede za Črnogoro v Sloveniji.

Nakupovanje plemenske govede za Črnogoro se je gladko in lahko izvršilo. Nakupilo se je: 54 bikov, 290 junic in 58 krav, vsega skupaj torej 393 glav.

Kupovala se je enobarvna živina in sicer junice nad enim letom, mlade krave do petega leta in biki od enega do dveh let.

Nakup se je izvršil meseca avgusta in septembra in sicer nalašč v ta namen sklicanih plemenskih sejnih v krajih kjer imamo dobro in za plemo sposobno živino. Vsak plemenski sejm je bil združen s posredovanjem živinorejskega nadzornika, ki je opozarjal in bodril živinorejce na enotno in smoteno delo v prihodnosti. Nakladalo se je na sledečih postajah: Ribnica, Dobrepolje in Stična na Dolenjskem, Št. Juri ob juž. žel. Laško in Rečica na Paki na Štajerskem in Sinčavas na Koroškem.

Velikovški okraj.

Velikovec. Okrajno glavarstvo v Velikovcu nam je prepovedalo kmečki tabor, ki smo ga napovedali za nedeljo, dne 19. t. m. Izgovarjali so se gospodje, da je mir v nevarnosti. Tega nikakor ne moremo verjeti, ker gospodje sami dobro vedo, da smo Slovenci že tako disciplinirani, da vzdržimo mir in red tudi, če bi ne bilo niti enega orožnika. Zgodilo se je to torej čisto gotovo na ljubo antantini komisiji, če ne na ljubo Nemcem, Protestiramo proti temu dejstvu. Zakaj nam je potem naša uprava, če gre vsikdar in povsod na roko našim nasprotnikom, nam pa dela težave?

Mostič. G. Švikaršič Alojz posestnik in gostilničar v Št. Lipšu je bil določen za slov. člana občinske komisije v občini Mostič. Ker je v svoji občini od nemčurskih elementov že bil ponovno napaden in oropan, je dobil za svoj posel pri antantni komisiji posebne garancije, da se mu ne bo nič žalega zgodilo. Na dan pred prvo sejo občinske komisije pa so ga nemčurji brez povoda napadli in med psovkami in žalitvami pretepali. Komaj jim je ušel in se skrtil v bližnjem škednju v seno. Stražili so ga ves dan, proti večeru pa pride njihov duševni vodja, nadučitelj Melcher Alojz, ter jim izjavi: „morgen kommt er ja so zur Sitzung, werden wir ihn halt

Občinski glasovalni odseki za plebiscit so bili postavljeni v sledečih spodaj imenovanih krajih.

Vsaka oseba se lahko zgleda v uradnih prostorih občinskega glasovalnega odseka vsak dan ob delavnikih, dop. od 10. do 12., pop. od 3. do 5., ob nedeljah dop. od 10. do 12. ure.

	Ime občinskega glasovalnega odseka	Ime predsednika	Ime tajnika	Naslov urada občinskega glasovalnega odseka
Velikovski okoliš	Velikovec	Čarf Jurij		Občinski urad, Velikovec
	Št. Peter	Feinig Miha		Grad Vašinje
	Labud	Čarf Miloš		Šolsko poslopje Labud
	Ruda	Natek Jakob		Šolsko poslopje Ruda
	Važenberk	Ožgan Ivan		Občinski urad Važenberk
	Vobre	Napetschnig Jurij		Občinski urad Vobre
	Grabštanj	Taušič Štefan		Gostilna Grabštanj
	Tinje	Hudelist Ivan		Šolsko poslopje Tinje
	Pokerče	Laure Josip		Šolsko poslopje Pokerče
	Djekše	Prucker Jakob		Šolsko poslopje Djekše
	Grebinj	Herzog Franc		Občinski urad 33
	Pustrica	Pliemitscher Anton		Farovž Pustrica
	Pliberski okoliš	Libeliče	Perkonig Karl	Vegring Anton
Bistrica		Rudolf Jurij	Kritau Franc	Občinski urad Šmihel
Pliberk		Sliutz Sebastian	Černic Dragotin	Občinski urad Pliberk
Škocijan		Kočnik Ivan	Pesser Marka	Občinski urad Skocijan
Libuče		Kralj Stefan	Derbuch Jurij	Šola Pliberk
Blato		Tumnic Peter	Paulitsch Valentin	Občinski urad Pliberk
Doberla vas		Brugger Matija	Lipic Luka	Štev. 61 Doberla vas
Bela		Piskernik Luka	V. Luzzer Jožef	Občinski urad Železna Kapla
Galicija		Schmautzer Anton	Bozic Josip	Občinski urad Galicija
Železna Kapla		Niederdorfer Jožef	Piskernik Peter	Občinski urad Železna Kapla
Žvabek		Hojnik Josip	Pistotnig Avgust	Občinski urad Žvabek
Rikarja vas		Deutschmann Aloiz	Rudl Josip	Gost. Deutschmann Kamen
Globasnica		Paar Gustav	Viternik Luka	Šola Globasnica
Žitara vas	Valentin Weiß	Höy Jožef	Šola Žitara vas	
Boroveljski okoliš	Žrelec	Merlin Matija	Miha Spek	Šola
	Radiše	Rutnik Andrej	Kogelnik Jaka	Župnišče
	Medgorje	Vuk Franc	Kopeinig Andrej	Občinska hiša
	Vetrinj	Gaggl Jožef	Mente Konrad	Občinska hiša in šola
	Hodiše	Toplicer Janez	Wank Ivan	Šola
	Otok	Walcher Lovrenc	Hauptmann Peter	Vila Spendou
	Škofiče	Sadolšek Ivan	Velikogna Florijan	Šola
	Žgornja vesca	Ogris Janez	Reichmann Primus	Hiša štev. 8.
	Kotmaraves	Prosekar Matija	Nodritsch Albin	Šola
	Bilčovs	Martic Filip	Sames Avgust	Šola
	Žihpolje	Plasch Lovrenc	Sapanz Jožef	Hiša štev. 3.
	Sele	Lokan Filip	Trepl Matej	Občinska hiša
	Borovlje	Weghofer Ignac	Lečnik Janko	Občinska hiša 1. nadstropje
Medborovnica	Ravnik Janko	Rihard Socher	Gostilna Janešic Pratten	
Svetna vas	Slenic Valentin	Marinitsch Anton	Sv. Ivan pd. Obessner	
Bistrica	Rupprecht Viktor	Kamilo Klimbacher	Gostilna „k Pošti“	
Pudljubelj	Franz Josef	Plejer Andrej	Gostilna Merlin	
Slovenski Plajberk	Kropivnik Avguštin	Wrulich Peter	Šola	
Šmarjeta	Pschennig Jožef	Hrala Karol	Občinska hiša	
Rožeški okoliš	Loga ves	Singer Štefan	Wecele Rupert	Župnišče
	Drava	Kattnik Janez	Gailer Anton	Šola
	Loče	Ogris Josip	Drolle Franc	Šola
	Ledenice	Paul Michael	Paul Josip	Županstvo
	Rožek	Seidl Fric	Sitar Josip	Šola
	Sv. Jakob	Sucher Matej	Ražun Matej	Narodni dom
	1.	Podgorc Valentin	dr. Neuner Franc	Uršulinski samost.
	2.	Wilfan Franc	Trampitsch Josip	Salmstraße
	3.	Stobl Karol	Cisely Allesch	Vojašnica pri jezuitih.
	4.	Sadnikar Franc	Göttlich Karol	Ljudska šola na Benedikt. trgu
	5.	Schwalger Franc	Hronak Ferdinand	Vojašnica pri sirotišnici.
	6.	Manhardt Josip	Ferjančič Arnošt	Mestna hišalica
	7.	Ferjančič Josip	Jergitsch Fric	Gostilna Buchenwald
8.	Lerchenbaumer J.	Benedikt Anton	Protestansko župnišče.	
Vrbski okoliš Celovec mesto	Kostanje	Kaufman Janez	Teppan Mihael	
	Lipa	Reichmann Jakob	Freithofnig Ivan	
	Blatograd	Dragašnik Kristijan	Schiller Franc	
	Poreče	Morocutti Anton	Bukovšek I.	
	Sv. Martin	Breitegger Hans	Strukl Janez	
	Vrba	Eisenhut Alfred	Fritz Josip	
	Vernberk	Sereinig Ivan	Kusslan Vilhelm	

Bob in Tedi. Dva neugnanca. Po John Habbertonovi knjigi „Helenina otročička“ slov. mladini po svoje povedal dr. Ivo Sorli. Založila Tiskovna zadruga v Ljubljani 1920. Broširana knjiga velja K 24, vezana K 30. Slovensko mladinsko literaturo je obogatil doktor Ivo Sorli z jako lepo povestjo, ki opisuje porednost dveh ameriških bratov, petletnega Boba in triletnega Tedija. Njihova mati je mnenja, da sta otroka dva angeljčka, v resnici pa sta škrateljčka, ki na vse mogoče načini nagajata tujcu Haronu. Da se bo otrokom knjiga še bolj prikupila, jo je okrasil A. Koželj z 20 slikami. Knjigo toplo priporočamo. Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica št. 6.

Proda se popolnoma nova, sivo emailirana oprema za spalno sobo. Poizve se pri Rudolfu Nedved, Grebinj.

Išče se v najem gostilna v coni A.

Slive in jabolka
vsako količino kupuje ravnateljstvo hotela „Klopinsko jezero.“

Proda se Šrančevo posestvo
v Pribli vasi štev. 18. Posestvo je lepo arondirano, gozda zadosti. Več se izve pri lastniku.

Najlepši izlet na Koroško
je na Klopinsko jezero. Vse leto od-pri H o t e l. Izvrstna oskrba. Sankališče in drugi zimski športni prostori v pripravi.

Primešaj krmi Mastin!

V smislu odloka deželne vlade za Kranjsko v Ljubljani z dne 18. julija 1899., št. 10.595, ki mi ga je mestni magistrat ljubljanski izporočil dne 28. julija 1899., št. 25.255, smejo dietetično sredstvo Mastin, redilni prašek, za prasiče in za vsako živino, lekarnarji, trgovci, drogistji in kramarji prosto prodajati. Mastin je kot prosti obrtni predmet oglašen. V Ljubljani, dne 3. avgusta 1900., mag. opr. št. 28.561.

Alto Mastina v lekarnah in trgovinah ne dobite, ga naročite po pošti. 5 zavojev Mastina stane K 3050 poštnine prosto na dom.

Mazilo zoper garje
(naštol-mazilo) uniči pri ljudeh garje, lišaj, srbečico, kožne bolezni in izpuščaje; pri živini uniči garje. Lonček tega mazila velja po pošti 12 K 50 v.

Lekarnar Trnkoci
v Ljubljani (Slovenija) zraven rotovža.

Pozor! Slovenski urar. Pozor!

Naznanjam slavnemu občinstvu otvoritev svoje delavnice za popravlanje ur vsake vrste in sistema. Potrudi se bom, da ustrezem sl. občinstvu hitro in zanesljivo, ter prošim za obisk. Avberšek Gašpar, urar, Velikovec, v Čarfovi hiši.

Mariborska eskomptna banka, podružnica Velikovec

Telefon št. 7 (interurban).

Mestni trg št. 141.

Račun pošt. ček. urada SHS v Ljubljani: 11.695.

Centrala Maribor

Podružnica Murska Sobota

sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju; dovoljuje vsakovrstne kredite pod najugodnejšimi pogoji; akreditivi na vsa tu- in inozemska mesta.

Podružnica izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

Blagajna je odprta od 1/2 9. do 12. ure in od 15. do 16. ure (3. do 4. ure popoldne).

Izvršuje nakazila v tu- in inozemstvo. Kupuje in prodaja devize, valute in vrednostne papirje ter eskomptira trgovske menice. Daje pojasnila vsak čas brezplačno.

Iz Nemške Avstrije.

Salcburško. Tudi ta dežela se hoče po vsej sili ločiti od Nemške Avstrije, kakor Tirol. V obeh deželah sklepajo o ločitvi deželni zbori in poslanci — pa kaj to pomaga, ko je pa cela Avstrija pod kuratelo in jih antanta ne spusti iz krempljev.

Povodenj. Vse nadloge tepejo Nemško Avstrijo. K najnovejšim je prišla še povodenj. Donava je narastla deloma za 5 metrov. Uničila je po Gornjem in Nižjem Avstrijskem vsa bližnja posestva ter poplavlila polja. Vzela je tudi mnogo ljudi. Vode so nevarno narastle tudi po Tirolskem in Salcburškem. Škoda se še ne da ceniti, pa je ogromna. Vse to kaže, da bo Avstrija imela hudo zimo. Zmanjkalo bo pred vsem živeža. Že sedaj so morali porcije moke na karte znižati na polovico. Še ta zima bo pokazala, da je „Oesterreich absolut lebensunfähig“.

Dunaj izumira. Po zadnjem ljudskem štetju so dognali, da je sedaj na Dunaju 34.000 šolarskih otrok manj ko leta 1910.

300 milijonov novega dolga bo najelo mesto Dunaj, da bo moglo voditi naprej svoja podjetja.

Madžari smejo zasesti Dunaj, ako bi se Nemška Avstrija hotela združiti z Nemčijo. Tako so sklenili v Parizu. Nemci so pa res v škripcih: sami ne morejo živeti, združiti se ne smejo. Samo umreti še smejo brez privoljenja antante in Madžarov. Ubogi celovski nacelnik!

Brezposelnost v Nemški Avstriji.

V nemški Avstriji na stotisoče zdravih moči ne more najti nobenega dela. Ker tam vedno bolj zastaja vse gospodarsko življenje in je notranje politični položaj čim dalje bolj zamotana štrana, se množi število nezaposlenih delavcev, čim bolj se bliža zima s svojimi grozotami.

Na več stotisoč delavcev ne more dobiti dela, živeti, oblačiti se pa vendar morajo. Stotisoči porabijo torej dnevno na milijone narodnega premoženja in ne pridelajo nobenega ficka. S tem pa še bolj povečujejo splošno bedo in pomanjkanje v celi Avstriji, kajti ako tovarne ne delajo, izpadajo davki, se podražujejo vsi izdelki, država pa mora radi tega delati nove dolge, to je, tiskati nove milijarde papirnatega denarja, ki se radi tega ne more in ne more dvigniti. Avstrija mora na zimo odpustiti precej vojakov, ki zopet ne bodo našli dela in bodo pomnožili število nezaposlenih eksistenc. Avstrijske tovarne so izčrpale svoje kredite in ne najdejo več pota, kako dobiti surovine in obratna sredstva. Vsled tega so primorane na jesen odpustiti zopet stotisoče delavcev in jih vreči na cesto.

In kaj preostane vsem tem sto in stotisočim delaželjnim rokam? Amerika in Albanija.

Med avstrijskimi nezaposlenci vre. Zborovali so poslednji mesec na več mestih in končno poslali deputacijo k državnemu tajniku Hanuschu. Oni

zahtevajo povišanje državne podpore nezaposlenecem za 150 odstotkov, brezplačno pridelitev obutve in obleke ter prepoved akordnega dela in delavnih ur čez delavni čas.

Nemška Avstrija stoji zopet na razpotju. Naj ukrene kakor hoče, na vsak način je polomija gotova. Ako dovoli nezaposlenim njihove zahteve, bo treba lepe milijarde novih dolgov, ki jih bo plačal kmet in zopet le kmet, če pa ne ustreže nezaposlencem, ji grozijo z boljše vizmom t. j. s splošno vstajo in konfisciranjem vsega državnega in zasebnega premoženja za komunistično družbo. Uradnik in delavec v Avstriji nima več kaj zgubiti.

Zgubil bo samo kmet, ki bo ob svojo kmetijo in ob vso lastnino.

Koroški kmet, če ti mika in vabi beraška palica, revščina in pa Albanija, pojdi in oddaj svoj glas za Nemško Avstrijo!

Program

drž. kmetijske šole v Velikovcu za zimski tečaj od 4. nov. 1920 do 30. aprila 1921.

1. Splošno.

Zavod ima namen, da izobrazí kmetijske mladeniče, ki so namenjeni za bodoče gospodarje, teoretično in praktično v kmetijstvu, v kolikor je potrebno za manjše in srednje posestnike.

Da doseže šola ta namen, je teoretičen poduk združen s praktičnim delom in z razkazovanjem v vseh panogah, s katerimi se zavod peča. V to svrhu služi obsežno šolsko gospodarstvo.

2. Sprejemni pogoji.

Za sprejem se zahteva kot najnižja starost 16 let, popolna telesna sposobnost za kmetijska dela in z dobrim uspehom dovršena ljudska šola.

Gojenci se sprejemajo:

a) kot plačujoči gojenci, ki plačujejo mesečno po 240 K (dvesto-štirideset kron) za hrano, stanovanje in poduk. Namesto denarja se sprejme en del plačila tudi v živilih, ki se zaračunajo po dnevni tržni ceni.

b) kot štipendisti, ki imajo na zavodu popolnoma ali napol prosta mesta.

Prošnje za sprejem je treba predložiti do 10. oktobra t. l. na vodstvo zavoda. Tem prošnjam je priložiti: krstni list ali domovnico, zadnje šolsko spričevalo, zdravniško spričevalo o telesni sposobnosti za kmetijska dela, spričevalo v vedenju in izjavo starišev, oziroma varuha, s katero se zavežejo plačevati stroške šolanja.

Popolnoma ali deloma prosta mesta se oddajo le onim sinovom kmetijskih posestnikov Slovenske Koroške, ki ne morejo kriti stroškov šolanja, kar je treba podpreti z dokazili. Vsi učenci morajo stanovati v zavodu. Pri vstopu morajo s seboj prinesiti: 4 srajce, 3 spodnje hlače, 4 pare nogavic, 6 pisanih robcev, 1 glavnik, 1 krtačo za obleko, 1 veliko in 1 malo krtačo za obuvalo, 1 zimsko obleko za delavnik in 1 za praznik, 2 para obuvale; nadalje: 4 posteljne rjuhe, 2 brisači in 1 ali 2 odeje. Razentega plača vsak učenec vse za poduk potrebne knjige in zvezke, ki jih preskrbi zavod.

Pranje perila, ki mora biti zaznamovano z začetnimi črkami lastnika, oskrbi šola.

Zimski tečaj se začne s 4. novembrom t. l. in konča s koncem aprila prihodnjega leta. Za počitnice in dopuste veljajo posebna določila.

Vedenje v zavodu in izven zavoda določuje hišni in šolski red, kateremu se mora vsak učenec pokoriti.

Pred koncem tečaja se podvržejo učenci sklepnemu izpitu iz vseh strokovnih predmetov. Obiskovalcem celega tečaja se izročijo spričevala o doseženem uspehu in vseh predmetih in v spretnosti pri praktičnih delih.

Učni predmeti:

a) Splošno izobraževalni: Veronauk, učni jezik (slovenščina), zemljepis, računstvo, geometrija, zemljemerstvo in petje.

b) strokovni: poljedelstvo, živinoreja, mlekarstvo, živinozdravstvo, sadjarstvo, gozdarstvo, kmetijsko gospodarstvo in knjigovodstvo.

Vodstvo državne kmetijske šole v Velikovcu.

Dražbeni oklic.

Na predlog Josipa Harnisch—a, zidarskega mojstra in posestnika v Spodnji Goričici pri Celovcu, bo v torek dne 28. septembra 1920 ob enajsti uri na licu mesta na Dobravi pri Borovljah v vili „Harnisch“ prostovoljna sodna dražba zemljišča vlož. št. 300 kat. obč. Borovlje, obstoječega iz parcel št. 882/25 pašnik in št. 349 stavbišče to je vile „Harnisch“.

Ogled vile in zemljišča je strankam oziroma ponudnikom dovoljen na dan dražbe od 9. do 11. ure.

Najnižji ponudek znaša 70.000 K, beri: sedemdesetstisoč kron.

Vsak ponudnik mora pred začetkom dražbe položiti v roke sodnega poverjenika kot varščino deseti del vskladne cene v gotovini ali hranilni knjižici.

Od najvišjega ponudka je plačati takoj polovico v gotovini, drugo polovico pa potem tekom osmih dni brez obresti.

Tabularnim upnikom ostanejo njihove pravice neprikrajšane.

Ostali dražbeni pogoji in katastralni podatki se lahko vpogledajo vsak dan med uradnimi urami v notarski pisarni pri okrajnem sodišču v Borovljah, soba št. 28.

Borovlje, dne 17. septembra 1920.

Za Malgajev spomenik.

Junaku Malgaju in vsem borilcem, ki so darovali svoje mlado življenje, da so nam priborili svobodo in nas rešili avstrijskega jarma, hočemo postaviti na Koroškem ponosen spomenik, ki bo pričal še poznim rodovom o njihovem junaštvu in o naši hvaležnosti in narodni zavednosti. Dolžnost vsakega zavednega Slovenca je, da po svojih močeh prispeva za ta spomenik. Rojaki pošiljajte darove na Narodni svet (Malgajev spomenik) v Velikovcu.

Poštnine proste plebiscitne zadeve.

Podrejenim poštnim uradom koroškega glasovalnega pasa A izdalo je poštno ravnateljstvo sledeča navodila:

Poštnine proste so vse navadnih in priporočene pošiljke:

1. od državnih, cerkvenih in občinskih uradov na občinske glasovalne odseke in vse pošiljke teh odsekov na omenjene urade;

2. od medzavezniške plebiscitne komisije, okrajnih svetov (district councils) in plebiscitnega sodišča na občinske glasovalne odseke in od teh odsekov na omenjene plebiscitne organe;

3. od zasebnih strank na občinske glasovalne odseke ali druge plebiscitne organe in od teh na zasebne stranke. Uradne pošiljke morajo biti seveda označene kot take bodisi s pečatom dotičnega urada ali s podpisom občinskega glasovalnega odseka in označbo „plebiscit“. Pošiljke zasebnih strank so poštnine proste, ako so naslovljene na kak plebiscitni organ (medzavezniška plebiscitna komisija, okrajni svet, občinski glasovalni odsek, plebiscitno sodišče.) ter nosijo označbo „v plebiscitni zadevi, poštnine prosto“.

Iz policijske službe v coni A.

Policijske trupe v naši coni so sedaj že polnoštevilne, zato se naj nikdo več ne javlja.

dort abstechen"! Nato so se oddaljili. Istega dne so pretepli tudi njegovo mater, 66 let staro ženo.

Dobrlavas. Naše žensko društvo je priredilo v nedeljo 19. t. m. gledališko predstavo. Igralci in igralko iz Prevalj so kaj dobro uprizorili „Judeža“. Prostorna dvorana pri Čičmanu je bila nabito polna. Občinstvo je z zanimanjem sledilo govorniku, ki je bičal naše judeže, ki kupujejo s cukrom petrolejem in drugim blagom pri nas duše za sfalirano Avstrijo. Slovenci ostanemo pošteni in si nočemo umazati rok z ukradenim judeževim blagom. Igra „Judež“ je vzbudila mnogo smeha in odobravanja ter je jako ugajala. Domači pevski zbor je zapel nekaj prav lepih pesmi. Dobrolci in Dobrolke pa so pokazali s svojim velikim številom, da se popolnoma zavedajo dela sedanjih resnih dni. Posebno je še treba pohvaliti žensko društvo, ki šteje že 480 prav zavednih in delavnih članic. V Dobrlivasi se že pridno pripravljajo za praznovanje zmage. Kaj pa drugod?

Pokrče. Dne 14. t. m. ob 8. uri zvečer so imeli v Streglah pri posestniku Hriberniku pd. Sivec tajni sestanek naperjen proti Slovencem in Jugoslaviji sledeči pristni Nemci:

Krasnik Peter, Vedenik Engelbert, Gusnik Lud. vsi trije iz Pokrč. Nadalje Dobernik iz Lance vasi, zidar Kramer in Pajer Anton iz Ličje vasi, Dovjak Ivan gostilničar iz Škofjega dvora, Repič iz Mišl, Kovač in Kulterer ml. iz Lečje gore, dva zastopnika elektr. centrale in trije junaki iz B cone.

Očividno je imenovane nemčurje sram prirejati politične sestanke proti svojim rojakom javno in pri belem dnevu. Judežev groš jim daje pogum in jih dela slepe, da ne vidijo sramote, katero delajo sebi in morda še živečim starišem, ki so jih učili slovenskega jezika in jih s tem žigosali za Slovence. Ni mi treba še omenjati, da pomilujejo pošteni Nemci take ljudi!

Stari Grki so imeli pri Termopilah samo eno izdajico, žal da jih imajo koroški Slovenci več. Grškega Efijalta je zadela zaslužena kazen in zelo dvomim, da ji utečejo koroške poturice.

Grebinj. Naši ljudje postajajo kunštni. Šel sem proti večeru iz Rude proti Sv. Kolomanu nimo Erneka. Blizu Erneka sem čul za grimom dve ženski, kako sta se pogovarjali. Postal sem radoveden, kaj govore. Prva je rekla: „Veš kaj, danes je bil Loidlnov sin pri nas in nas je hotel naštimati za „ungeteiltes Kärnten“. Obljubil je, da bo dal baron vse, kar si bo kdo želel. Meni je obljubil ono Smovnikovo kajžo pri Grebinju. Rekel je, naj bom le za Nemce, ti imajo vsega dosti. Pri Švarcu v Grebinju se dobi cukur, petrolej, leder. Pa tudi druge stvari dobe kmetje tam. Sama tja je treba pogledati.

Druga pa je odgovorila: „Pojd' se farbat! Ravno Švarc naj bi imel vse tako po ceni! Če je eno mogoče, pa drugo ni. Tako tudi „ungeteiltes Kärnten“. Slovenci imajo prav, da hočejo biti skupaj. Loidl je samo baronov hlapec. Sicer pa naj nas Nemci le farbajo. Heil in hoch lahko zmiraj vpijem, če mi dajo za to cukra, štimala bom pa tako, kakor bo meni prav, saj nihče ne bo videl, ker

je vse „heimlich“. Dosti sem imel. Odšel sem vesel, da naši ljudje tako pametno mislijo ter odbijejo vsako nemško finto na tako kunšten način.

Tinje. Pri nas smo pa sakramensko avanzirali. O polnoči pridrvi tisti lepi angleški auto, ki je bil popoldne z antantinimi oficirji tukaj. Vstavil se je pred Glantschniggovo kajžo. No, kaj pa bo to, sem žinjala, ko sem se prebudila. Grem gledat. Kar naenkrat se prikaže „ta lepa Katrc“, ki se je na to odfurala z angleškim šoferjem v Celovec.

Kajne, očka Glantschnigg, da se vam srce smeje, ko imate tako zavberno dečlo. Priporočali bi vam, da nas slovenska dekleta pustite v miru in se brigate rajši za vašo Katrc. Drugače bomo še šoferju povedale, da se je enkrat k vam ena krava v štalo zmotila, oziroma, da ste jo kratkomalo kupili, ko ni bilo nobenega prodajalca v štali.

Torej jezik za zobnil Zakaj ste pa fano notr potegnili, saj ste tudi pri „tistih“ zraven?

Tinje. Dne 10. t. m. nas je obiskala svetovno znana gospa Relgeiz in ga. Plešivčnik iz Velikovca. Tinjčani smo si šteli v veliko čast, pa tako neumni eršt nismo, da bi že vsaki babi kaj verjeli. Pri Zucker-, Salz- und Lederausgabestelle für Deutschgesindelte pri Pikelnu se je zbralo približno 20 nemčurčkov, ki so zvesto kakor psički poslušali njihove farbarnije, a sedaj se držijo, kakor da bi vsi imeli grižo. Najbrž jih še trebuh boli. Heil Tainacher Deutschgesindelte in taka zborovanja!

Miklavčevo. Nemčurji razširjajo vest, da so se Slovenci peljali dne 5. t. m. na shod v Velikovec oboroženi z nožmi in kolmi ter tam ubili sina prejšnjega okrajnega glavarja Mayerhoferja. No, Mayerhoferjev sin še živi. Zgodilo se mu ni nič posebnega. Če je pa izzival zavedno Slovenko in dobil za to nekaj prav zoftnih po svoji neumni butici, je bilo pa čisto prav. S takimi lažmi hočejo doseči, da bi drugi mislili o nas, bogve kakšni divjaki smo. Pa laž ima kratke noge! Zakaj pa nič ne pišejo, da so 12. septembra na zborovanju na Gospo-svetskem polju Nemci nabili nekega slovenskega kmeta tako, da so ga morali prepeljati v bolnišnico? Nemci in nemškutarji naj primejo same sebe za nos!

Djekše. Dne 5. t. m. je Durchschlag zbobnal nekaj nemčurjev v Knežo, da bi se tam z njim beratal, kako bi se še dalje kupovale duše. Pri tej versamlnji se je najbolj odlikovala Župančinja, tista Župančinja, ki se je še pred kratkim trkala na prsi in povdarjala, da je Slovenka. No sedaj jo vidimo, kakšna je. Res lepi tički bi radi gospodarili na Koroškem. Nemci bi za bodočega poslanca gotovo predlagali Durchschlaga. Usta ima dosti široka in dušo dosti črno. Svojo poštenost je pokazal lani pri ropanju. Pa tudi dober delavec je. Dosedaj ga je še vsak gospodar čez teden dni vrgel na cesto. Sedaj mu kšeft nese. Za lep denar kupuje judeževe duše po Djekšah. Sedaj se je spravil s svojim dolgim nosom na nemčursko kljuse. Družbo mu dela Župančinja, o kateri pripovedujejo Djekšani, da ima dolg in giften jezik kakor kača. Radi bi bila „frava“ in elektriko bi rada imela v hiši. Celovčani so to njeno željo izvohali in ji obljubili

električno luč. Sedaj pa že vemo, zakaj tako pridno suče svoj dežnik in jezik ter pripravlja vročo vodo, da bi v njej utopila dješke Slovence.

Pokrče. Neká naša nemčurska barabica je napadla v „Štimcah“ našega župnika Weisa in cerkvenega ključarja Krajnca. Pustili bi mu prav radi to veselje, če bi le pri tem ne pozabil zmiraj na svoje slabosti in jih podtikal drugim. Krasnik, pd. Mežnar proklinja župnika. Samo ženo in otroke pošilja k pridigi, da mu potem povejo, kaj so „gospod“ govorili. Če mu le beseda ni prav, skače po gostilni, kakor da bi bil prišel na osje gnezdo. Kramer in Krasnik in še nekaj drugih je hotelo spraviti župnika Weisa naprej. Mislili so postaviti za fajmoštra Franca iz Bučinje vasi, ker zna dober kup pokopovati mrliče. Naši kmetje so že čisto pozabili, kako je bilo v vojski. Vsako nedeljo je bilo izklicano, koliko kazni bo treba plačati, da nismo več vedeli ali bi odgovarjali pri teh litanijah: „Usmili se nas“, če le „Prosi Boga za nas“. Pa kaj mi moremo zato, če imajo nemčurji kratko pamet!

Rebrca. Lastnik papirnice pod Rebrco je Nemeč Krieghammer. Delavci se ga vsi bojijo, češ, če volimo za Jugoslavijo, bomo zgubili kruh. Pač vse narobe! Če volite za Avstrijo, bi prišli šele v pravo smolo. Avstrija nima premoga in drugih sirovin, fabrika bi kmalu obstala. Nemški Krieghammer tudi ne bi imel Slovencev za delavce. Dobil bi Nemce, ki bi domačine kmalu izpodrinili. Tako bi si sami izkopali grob. Kajti ta kraj ostane v Jugoslaviji, če tudi ne volite za njo. Slovenska firma, ki bo dobila potem fabriko, bo tudi vedela, kdo je bil tedaj za njo ali proti njej in se bo tudi po tem ravnala. Premislite!

Krčanje. Zadnji čas so dobili naši nemčurji veliko denarja čez grenco, da kupijo za njega duš za lačno Avstrijo. Vsako nedeljo pride na vrsto plačano hajlanje, Krčanjčani se jim pa smejimo. V sredo na praznik, so imeli pri Mežnarju paragraf cvaj ferzamlungo, ki jim je pošteno izpodletela. Bilo je čudno malo krčanjskih volivcev zraven. Na zunaj nastopajo prevzetno, v resnici se jim pa tresejo hlače. Vedo prav dobro, da bo drug mesec stisnil houhou rep med noge in jo potuhnjeno odkuril. Slovenskemu najemniku na Spodnjih Krčanjah je nemški gospodar odgnal vso živino čez mejo in še tri tuje ovce navrh. Ne more počakati še en mesec, ker ve, kako bo. Še ena novica iz Krčanj: fantje se zbiramo s koroške dežele!

Grabštanj. Boštjan Hobiš v Dražji vasi, Rogavnik v Sepcu, Podobnik v Starčah, Silley v Št. Petru lovijo glasove za spufano Avstrijo. V Celovcu dobivajo sol, sladkor, petrolej, črevlje in usnje ter razdeljujejo med tiste, ki se hočejo podpisati, da bodo glasovali za Avstrijo. Nismo pa mogli zvedeti, koliko bo teh dobrih reči ostalo imenovanim samim. Kakor so nemčurji že pred vojsko lovili volilce z žganjem, gulašem in pivom, tako hočejo delati tudi sedaj. Stvar se je spremenila sedaj samo v toliko, da sedaj delijo stvari, ki jih Avstrija sama nima. Med tem ko v nemških mestih joka tisoč in tisoč mater, ker ne morejo dati svojim otročičem dosti hrane, da pijejo kavo brez sladkorja, ti nemčurji vendar ne poznajo toliko sramote, da bi spoznali, da kradejo avstrijskim beračem iz ust, samo da pridobijo nekaj ljudi za potomljeno Avstrijo. Ti ljudje, ki med vojsko nikdar niso imeli srca za ubogo ljudstvo, so

sedaj kar naenkrat začutili v sebi ljubezen do bližnjega. Seveda jih ta ljubezen nič ne košta in nekaj odpade zmiraj še njim samim. Vprašajte župana in tajnika, koliko žita ste dali za občinsko aprovizacijo. Poslušajte uboge ljudi, kaj pravijo o nemčurskih „herenbaurih“! Še 1/4 litra mleka jim ne daste, samo da ga zvečete v Celovec. Več nemčurskih „herenbaur“ še delavcem lona ni izplačalo. Taka je vaša ljubezen do bližnjega in taka bo ostala tudi po plebiscitu. Sedaj lovite ljudi in jih futrate s stvarmi, ki vas nič ne košajo, po plebiscitu pa bo ubogi človek pri vas zopet slabši ko pes. Sicer vam pa povemo še nekaj na uho: Ljudje, ki so dobili pri vas to in ono so rekli: „Ja, vzeli sem že, ampak glasoval bom, kakor bom hotel“. Za take ljudi, boglonaj. Za Jugoslavijo bodo glasovali naši ljudje iz prepričanja, vaši pa zaradi cukra. Heil Zuckermänner!

Blato pri Pliberku. V nedeljo, 12. t. m. se je tudi pri nas zgodil grandhec in morc-teater, da smo se vsi enkrat prav od srca nasmejali. Proti 4. uri pop. so se začele nekam skrivnostno in potuhnjeno približevati Blatu iz Nonče vasi in Pliberka — znane nemčurke. Obrazi so jim kar žareli, ker so se napile prej Pavličevega pravega kofeta iz Celovca in sladko so se oblizovale, ker so dobile propagandnega cukra. Mislile so si, da bodo sedaj dosti korajžne, da ustanovijo na Blatu nemčurski Weiberverein. Par Žipelnovih dekel in drugih zapeljank je že težko pričakovalo, da pride njihova poglavarica, Glavarjeva Barba ali kakor se sedaj imenuje — Beti, ki jim naj bi „predigava“. Kdo pa je ta slavna pridigarica, ki že par nedelj pridiguje v pliberški okolici in misli, da bo rešila spufano Avstrijo? Bila je enkrat dekla, ki je nosila coklje in molzla krave, sedaj pa noče biti več to ampak se imenuje rada „gnedige“. Ker pa kljub svoji nobel obleki ne more zakriti svojega prejšnjega poklica, ji še ljudje sedaj pravijo „cokelgräfin“. Ta „cokelgräfin“ se je danes zopet enkrat počutila srečno med svojimi družicami, katerih pa prej ni poznala. Pozna jih pa sedaj, ko bi rada njihove glasove. In ta plemenita grofica je v nedeljo pridigovala.

Pa naše poštene žene in dekleta so hitro spoznale, kdo je prišel k nam hecat. Z mokrimi cunjami in navdušenimi „živio“ so podile grofico in njene podkupljene kofetarice po polju proti gozdu da je bil strasen teater. V desetih minutah je bil konec cele predige in „Weiberverein“ za Blato je bil ustanovljen. Gnädige Frau Beti pa se je potuhnjeno vrnila ob mraku po stranskih ulicah nazaj v Pliberk. Zavednim Blačankam častitamo, da ne trpijo med seboj takih prodanih hecak in podkupljenih kofetaric. Živela Jugoslavija!

Boroveljski okraj.

Svetna vas. Ta teden smo dobili zopet pošto. Noč je prišla in raztrosila vse polno cetinov. Tudi prajzi so bili razpisani. Tisti, ki jezik pokaže, dobi 90 K. Opozorili bi Habnarjevega Jozeja, da se zglesi pri dr. Hacinu v Bórovljah, ker je pri rúkzugu z Bistrice tako letel, da je „pr' Pavlinu“ jazk začev kazat. No, Jozej, le na noge, saj veš, kje se dobi dr. Hacin. Prav čedne manire je prinesel iz Nemške Avstrije bivši nadučitelj Mack. Ta človek je hotel nemčurskim otrokom kar z dejanjem pokazati, kako se dela. Šel je v Bistrico in je pri ugledni slovenski družini pljunil prav nesramno na prag. V tem se kaže nemškutarska kultura. Tak človek hoče vzgajati naše otroke! Nikdar več! Sicer ga imamo še vsi dobro v spominu, ki smo imeli čast hoditi pri njem v šolo. Prav vsak je dobil takoj prve dni že en špicnomen, saj nas Mack s pravim imenom še klicati ni mogel. Z veseljem smo opazili, da se število nemčurjev v naši vasi manjša, dobili homo lepo večino. Potem pa Mack, hajdi! Bis St. Veit seint 40 km. Verstanden?

Sele. Kako lepo je to, če se dve sosedni občini lepo med seboj zastopita in gresta ena drugi na roke. Tako na primer občina Sele in tržka občina Bórovlje. Lansko leto majnika so potrebovali borovski folksberovci, f. lksmalerovci in hajmberalamerji vole, krave, k nje, mesa, moke, obleke, ure, mašine, piske in ponovce. Šli so kar v Sele in so dobili, pa ne vem, ali so si izposodili, če so le vzeli na račun Nemške Avstrije. Plačali niso nič, razen nekaj klofut kmetom. Kot protiuslugo pa so posodili Borovčiči Selanom za purgermastra nekoga nemčurja, ki je tako dobro havžvov, da je v treh tednih celo gmajno zahavžval, sam je pa šel v Celovec k Herkulesu za hlapca.

Letos pa, ko Selani nimajo dosti nemčurjev za glasovalno komisijo — inajno enega samega za mušter — so jim pa zopet Borovčiči priskočili na pomoč in jim posodili dva vampasta nemčurja. Selanke pazite, da se jih več ne zaplodi! Lansko leto so morali Selani gor plačati, letos bodo pa Borovčiči pri plebiscitu pogoreli. No, pa koj tak lop se mejmo!

Rožek. Kakšno mnenje imajo sami pravi Nemci o naših nemčurjih, nam pričajo najbolj jasno besede rožeškega prvaka in predsednika glasovalnega odseka za Rožek, Fr. Seidlna. Torej čujte, nemčurji. „In der ganzen Zone A bekomme ich eine Deutsche nicht und eine nemčurka mag ich nicht“. To je bilo 5. septembra in 8. septembra, ko je bil nemčurski tabor pri Gospe Sveti, se je ravno isti Seidl izrazil, ko je videl, da se Miha Paul, pd. Bojt ne upa po glavni cesti domu, ampak po stranskih skritih potih za Dravo: „Schau den Feigling, den nemčur! Er traut sich nicht einmal durch Rožek zu gehen. Das sind wirklich charakterlose Leute; ich kann die nemčuren nicht leiden“. Priče za odkritosrčno sodbo tega Nemca o nemčurjih so na razpolago.

Iz Roža. Ta grozni poraz, ki so ga nemčurji doživeli na Bistrici v R., je naše ljudi silno razveselil. Kdor ni videl veselih obrazov zborovalcev — Slovencev, kdor ni videl blelih obrazov poraženih nemčurjev, ta si ne more predstavljati, kaj je bilo v Bistrici. Kakšnega pomena je za nas bistriška nedelja, tega pač ni treba omenjati. Nemčurji so hoteli dokazati, da je Bistrica nemčurska, mi pa smo pokazati, da je slovenska. Nemčurji so zbobnali v Bistrico od Šmarjete do Bač in Drobolj vse, kar misli in čuti nemško. Kar je še manjkalo, so jih pripeljali iz Celovca. Če se pomisli, da je avto, ki so ga zborovalci videli na zborovališču, 20 krat peljal iz Celovca do Hohenburga, se pač vidi, da so nemčurji na vsak način hoteli pokazati antantini komisiji, da je Rož nemško — nemčurski. Doživeli so strašen poraz. Vprašamo jih, ker oni zmiraj trdijo, da dovažamo Kranjce in Štajerce skozi tunel, ali so bili v nedeljo v Bistrici na njihovi strani sami taki, ki imajo pri nas glasovalno pravico? Rekli bodo da, pa vetrinjski in žihpoljski Slovenci jim lahko naštejejo sto in sto ljudi, ki so doma v Celovcu, pa nimajo glasovalne pravice ne v coni A, ne v coni B. A bili so vendar na shodu!

Ta poraz je nemčurjem silno škodoval. Da to svojim ljudem prikrijejo, so šli v pondeljek zjutraj vsi agitatorji na delo. Parola je bila: „Nas nemčurjev je bila večina, pa Slovenci so tako vpili, da nismo mogli zborovati. Mi, nemčurji, smo pokazali, da smo bolj kulturni. To n-kakor ni res, da bi bilo nas deutschfreundlicherjev manj ko Slovencev“. Pa ljudje, ki poznajo nemčurje n njihove široke gobce, jim niso čisto nič verjeli. Če bi bili hoteli imeti večino, morali bi jim bili mi posoditi nekaj naših ljudi. Samih jih je bilo proti nam proketo malo.

Kotnaraves. Nemčurjem še na misel ni prišlo, da bodo v Brdih tako silno pogoreli. Žnidar, prejšnji Hakekar, se je zmago-slavno smejal in pravil: „Naj le pridejo, se bodo pa planirali“. Pa se nismo planirali mi, pač pa on. Zaklal je tele in ovce. Jedel pa še en človek ni, ker je moralo vse naprej pred nami. Zraven Hariha je sedel Nejšček Brešan in sukal svoje vodene oče. Sicer še ta stari šnopskesl vreden ni, da se njegovo ime bere po svetu, omenimo ga samo, ker je ta revica človeška okoli govorančil in kyasil, da so župnika opljuvali. Radi bi že, radi, to vemo vsi, a tresle so se jim preveč hlačice. Iz Hodiš je tudi bila neka kajfica, ki je iz varnega kota večkrat sikala na nimo se smejočega župnika; ko pa ji je rekel, naj stopi na klop in pokaže, kar zna, si je pa začela brisati svoj smrkavi nos. Marsikateri je bil gori, ki bi čisto gotovo ostal doma, če bi bil vedel, da nas bo toliko gori. Vetrinčani so tudi migali z ramami: „Seint ja lauter Bauern“. Resnica je, bili so in mi smo ponosni na naše kmetske grče. Le enkrat še poskusite svojo srečo, potem pa bomo naše kmelice in matere spustili, da vas z mokrimi cotami razzenejo. Zmaga bo naša, če imate tudi Cimpro, Šajko, Lenkico, Rušnico in Kosovko vi na svoji strani. Ne vem, kaj je pravil Gaggl. Dobro pa bi bilo, če bi Brdovčanom povedal, kam je njegov brat tistih 11.000 kron spravil, ki jih je svoj čas dobil za vetrinjsko Heimwehrkompanijo. To bi jih gotovo zanimalo, nas pa tudi. Harih je pravil tudi: „Mein Gott, nekaj ti ljudjo niso bili tači, če si jim rekel, tako je, so pa vsi prikimali, danes pa nastopajo tako oblastno“. Moža ni bilo eno leto več med nami, zato pa nas ne pozna več. Korošci nočejo več poslušati nemške komande, še manj pa nemških učiteljev, ki so mu vzeli najdražje na svetu: ljubezen do matere in materinega jezika.

Golšovo. Nkar kna zinjite, da so naš nemčurji menj smišn k pa žhpovšč. Saj so vsi umčurji anaha kalibra. Naši so se prtoževal, da so čist unpekont, da še psi od Savejacov kna vojij za njimi. Bom pa dous te frajd naredu jim, da boj tud pekont hratil, psam kna morin ukazat, da morij na vas tud vajat, že sami vij, zakaj knočij. Also na onhelsko ndelo dupuvne je bu našim nmčurjam čveč dovčas, pa hajdi kose na ramo, pa so sii k Kries otavo sieč. Al'aj jas viem, kose niso otle jiem razat. Jas sm hlih miem šov, čir so siekl, pa prav adn: dbie ur sm klapu, pa še ča urieže. Mna hlih tak, prav t' druj. Tretji pa, mna se zdi, da je vse zacoprán. Movžarj' pa o rieže kosa, pa hre sieč 'odar oče. Ja, morš peč pužinjat, on je Suvejnc Parbart je paštehnu vsač z 'oso, pole je pa že spet 'o stav pa brusu. Zravn sm pa slišu ciev cajt Movžar, frdamin Movžar, Movžar... Viste 'aj, ste pa, vondr še cmav kunštn, vi umčursk Hšvoljin, da hlih rajtate, da ste pamat od vsah Suvejncu v poht uzet. Druhbart morte peč z vašiem jazič le 'ose brust, pa 'ar z njim poštene ldi ubirat, pole boj pa tud bol razale, al pa morte Suvejnc hratat, bo pa 'osa tud tak rizava kak pa Movžarj. Zinjam, da sta v ndelo pudevju tud že mav bol pamitn hratil. A jieskat ste mohli jiet pamat v Brstreo, tam je vas heršt srečava. Tak hvasn so se odpetal Fili, Ivan, Pušnik pa Zaher na Brstreo k zborovajn. Kdum pa so pršl tak k pa miši, ktiere so dba dni v vod lažale pa hlih vonka zlezle. Al so vam Suvejnc tud mav nose pubil? Šika se vam, 'aj pa sta thor mel! Fili se je z radinam prpelu, je pa biv tak zavostn, da je hradl vsač baml pa kamen pr pot objiemu. O mav potrošti se, tu ja še čičarkija, heršt pride, k bomo z vam s Kriesam vred generalabrechnung naredi.